

De functies van het Schaartven

Gijs van Kempen

Onderzoeksvraag

Wat zijn de functies van het Schaartven?

Gebiedsbeschrijving

Het Schaartven is eigenlijk geen ven maar een zandwinningsplas en is ontstaan in de jaren 70. Het ven is 7 ha groot. ^[1]

Het Schaartven ligt ten oosten van Overloon, een dorp in Noord-Brabant, dichtbij de grens met Limburg. Het Schaartven ligt in het natuurgebied 'de Overloonse Duinen.' Dit natuurgebied bestaat vooral uit naaldbossen. Het Schaartven wordt voornamelijk gebruikt als recreatiegebied.

Figuur 1: Kaart van het Schaartven en de omgeving^[2].

Resultaten

Het Schaartven is een natuurbad dat voornamelijk bekend staat om zijn recreatie. In de zomer komen er elke dag honderden toeristen/ mensen uit omstreken om een dagje te zwemmen. Ook is een gedeelte van het Schaartven afgebakend als visvijver.

Daarnaast is het Schaartven het leefgebied voor veel *vissen*, *vogels*, *algen* en *makrofyten*.

Figuur 2: Foto's van de noordzijde van het Schaartven^[3]

In het Schaartven leven verschillende vissen, de vissen zwemmen in de zomer vooral aan de zuidzijde en in het midden van het ven. Dit heeft te maken met de recreatie aan de noordzijde het Schaartven. Zoals te zien is in figuur 3.

Het Schaartven heeft een slecht doorzicht, de dieptes variëren tot 20-25 meter in het midden van de zandwinningsplas. Het doorzicht is echter overal maar ongeveer 30 centimeter. Dit is te verklaren door de hoge nutriëntengehaltes, hierdoor kunnen algen zich goed ontwikkelen. Deze algen vormen dan weer een voedselbron voor de vissen. Ook groeien er makrofyten in het Schaartven, deze makrofyten komen voornamelijk voor op dieptes tot ongeveer 3 meter. Dit is te verklaren doordat het water op grotere dieptes minder licht doorlaat en hierdoor kan er daar geen fotosynthese meer plaats vinden. Dit heeft als gevolg dat er geen makrofyten groeien op grotere dieptes.

Figuur 3: Een drukke zomerdag op het Schaartven^[4]

Het Schaartven is volledig *neerslag* afhankelijk. Er is dus geen aan- of *afvoer* van beken of sloten uit de omgeving. Dit heeft als gevolg dat het Schaartven een relatief zuur water is. Er zijn geen gegevens te vinden over de *bergingscapaciteit* van het Schaartven en de omgeving maar ik vermoed dat het Schaartven ervoor zorgt dat er meer water kan worden geborgen en dus de bergingscapaciteit van de omgeving toeneemt. Dit komt doordat het Schaartven neerslag opvangt en hierdoor de *responstijd* toeneemt.

Conclusie

De voornaamste functie van het Schaartven is recreatie, maar zoals beschreven bij de resultaten is het ook een natuurbad met een grote biodiversiteit.

Daarnaast heeft het Schaartven ook effect op de omgeving doordat het neerslag opvangt. Dit heeft waarschijnlijk tot gevolg dat de *grondwaterstand* in de omliggende gebieden lager komt te staan.

Referenties

- ^[1] Wikipedia, 27 nov. 2015, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Schaartven>
- ^[2] Google Maps, 27 nov. 2015, www.google.com/maps
- ^[3] Eigen foto's, genomen op 27 nov. 2015, G. van Kempen
- ^[4] Schaartven Recreatie, 7 dec. 2015, <http://www.schaartvenrecreatie.nl/>